

1. Nr inwentarza: 436
2. Autor/rzy: William Shakespeare
3. **Tytuł egzemplarza: Makbet**
4. Inne wersje tytułu (wg afisza):
5. Tytuł oryginalny: Macbeth
6. Autor przekładu: Józef Paszkowski
7. Współpraca (autor adaptacji):
8. Słowa kluczowe: William Shakespeare, *Makbet*, Helena Modrzejewska, Lady Makbet
9. Data, miejsce, rok wydania [druki]:
10. Data utworzenia egzemplarza teatralnego: 1894, 1919
11. Typ zasobu: rękopis, egzemplarz teatralny
12. Oznaczenia, pieczęcie: Teatr Miejski w Krakowie,
13. Noty (obsada, skreślenia): 2 obsady, skreślenia i notatki ołówkiem czarnym i niebieskim, rysunki postaci, znaki suflersko-inspicjenckie z datami przedstawień od 19.01.1895 r. (Poznań) do 04.01.1913 r., uwagi muzyczne: N. Hock
14. Język: polski
15. Opis fizyczny: stron, wymiary w mm, dodatki (np. afisz), s. 184, Afisze z 23.10.1919 r. i 13.12.1894
16. Lokalizacja oryginału: Archiwum Artystyczne i Biblioteka Teatru im. J. Słowackiego w Krakowie
17. Prawa: domena publiczna
18. Inscenizacje powiązane:
 - a) Teatr, scena: Teatr Miejski /Teatr im. J. Słowackiego w Krakowie, Teatr Polski w Poznaniu
 - b) Data/y premier/y: prem. 13.12.1894] 19.01.1895 (Poznań, gościnne występy Modrzejewskiej), wzn.10.01.1903, 6.01.1904, 22.10.1910, 30.12.1911, 4.01. 1913, 30.10.1919
 - c) Reżyseria: Marian Jednowski, Maksymilian Węgrzyn (1911)
 - d) Scenografia/kostiumy: Jan Spitziar (1910), Zygmunt Wierciak (1919)
 - e) Autor muzyki: Jan Nepomucen Hock

f) Obsada/y:

Dunkan, król Szkocji – Marcei Zboiński (1894), Marian Jednowski (1903, 1910, 1919)

Malkolm – Józef Śliwicki (1894), Michał Tarasiewicz (1903), Robert Boelke (1910),
Nowacki (1913), Alfred Szymański (1919)

Donalbein – Jan Nowacki (1894), Franciszek Frączkowski (1903), Jerzy Marczewski (1910),
Wiktor Biegański (1911, 1913), Adam Bystrzyński (1919)

Makbet – Józef Kotarbiński (1894), Józef Sosnowski (1903, 1910, 1919), Edmund Rygier
(1913)

Banko – Stanisław Knake-Zawadzki (1894), Włodzimierz Sobiesław (wł. Bystrzyński)
(1903, 1910), Edmund Weychert (1911), Aleksander Bogusiński (1913), Józef Motyczyński
(1919)

Makduf – Edmund Rygier (1894), Bolesław Zawierski (1903), Marian Mariański (1910), Jan
Guttner (1919)

Lenox – Zbigniew Zboiński (1894), Zenon (1903), Bolesław Szczurkiewicz (1910), Zygmunt
Noskowski (1911), Stanisław Boroński (1913), Ryszard Wasilewski (1919)

Rosse – Michał Szobert (1894), Stanisław Bronicz (1903), Stanisław Stanisławski (1910),
Włodzisław Ziemiński (1919)

Młody Sivard – Jan Grabowiecki (1894), Jan Pawłowski (1903), Emil Wojnarowski (1910),
Stanisław Jarszewski (1911, 1913), Stanisław Grolicki (1919)

Lekarz szkocki – Leon Stępowski (1894, 1903, 1910), Józef Trzywdar (1913), Józef Orwid
(1919)

Żołnierz ranny – Andrzej Mielewski (1894), Ferdynand Sarnowski (1903), Włodzimierz
Kosiński (1910), Władysław Krasnowiecki (1919)

Lady Makbet – Helena Modrzejewska (1894, 1895, 1903), Stanisława Wysocka (1910),
Jadwiga Mrozowska (1911, 1913), Róża Łuszczkiewicz-Gall (1919)

Dama I – Ludwika Senowska (1894, 1903), Helena Arkawin (1910), Jadwiga Turowiczówna
(1911, 1913), Anna Rostowska (1919)

Dama II – Maria Malenowska (1919)

Odźwierny – Władysław Roman (1894), Aleksander Zelwerowicz (1903), Waław
Szyborski (1910, 1919)

Sługa I – Ludwik Godlewski (1894), Poraj (1903), Tadeusz Miedniak (1910), Waław
Nowakowski (1911), Henryk Schmidt (1913), Stanisław Kustowski (1919)

Sługa II – Juliusz Jejde (1894, 1903), Waław Judeyko (1910), Tadeusz Gorzkowski (1911,
1913), Henryk Modrzewski (1919)

Sługa III – Rychter (1903)

Czarownica I – Antoni Siemaszko (1894, 1910), Włodzimierz Kosiński (1903), Zygmunt
Noskowski (1913), Józefa Modzelewska (1919)

Czarownica II – Ludwik Solski (1894), Adolf Walewski (1903), Stanisław Jarniński (1910),
Marian Brokowski (1913) Helena Czarna (1919)

Czarownica III – Józef Popławski (1894), Bolesław Szczurkiewicz (1903), Józef Węgrzyn
(1910), Zygmunt Nowakowski (1913), Zofia Ordyńska (1919)

Zjawisko I – Kazimierz Brandt (1910, 1919)

Zjawisko II – Janina Nowakowska (1910), Janina Werniczówna (1911, 1913), Halina
Kacicka (1919)

Zjawisko III – Julian Strycharski (1903), Bolesław Puchalski (1910, 1919)

Zbójca I – Maksymilian Węgrzyn (1894, 1910), Bolesław Puchalski (1903), Ludwik
Ruszkowski (1913), Włodzimierz Miarczyński (1919)

Zbójca II – Edward Feliks Olszewski (1894), Hipolit Wójcicki (1903), Włodzimierz Miarczyński (1910), Bolesław Puchalski (1919)

Sejton – Konstanty Niedzielski (1894), Henryk Wysocki (1903), Kazimierz Brandt (1910, 1919)

Żołnierz I – Grzegorz Senowski (1894, 1903, 1910, 1919)

Żołnierz II - Zenon (1903)

g) Identyfikacja ingerencji (autorzy ingerencji, rodzaj – np. suflerskie, reżyserskie, inspicjenta): egzemplarz suflersko-inspicjencki z dołączonym scenariuszem inspicjenckim

h) Opis powiązanych inscenizacji:

Egzemplarz przygotowany – na podstawie krakowskiej premiery z 1894 r. - na występy gościnne Heleny Modrzejewskiej w Poznaniu w 1895 roku, później używany tylko w Krakowie, zarówno przy okazji ostatniej wizyty Modrzejewskiej (1903), jak i w bieżącym repertuarze. To samo opracowanie tragedii posłużyło w 1919 roku, kiedy rolę Lady Makbet objęła Róża Łuszczykiewicz-Gallowa. Reżyserska koncepcja była w pełnym tego słowa znaczeniu dziewiętnastowieczna, to znaczy nasycala sceny tragedii muzyką (wstawki muzyczne oznaczone precyzyjnie w egzemplarzu), a zmiany miejsc akcji ujęto w 10 obrazów i pięć aktów - przejścia do nowej scenerii maskowały różne typy kurtyny: „zwyczajnej”, białej lub między aktami – antraktovej. Zgodnie z tradycją sceniczną czarownice jako figury groteskowo-fantastyczne grali z początku mężczyźni.

i) Uwagi:

W teście rysunki portretowe ołówkiem, przedstawiające Makbeta [?], scenariusz inspicjencki z adnotacjami z 1919 r. Na 158 stronie rękopisu zachowała notatka inspicjenta z wykazem nazwisk i prób – prawdopodobnie podsumowanie udziału statystów albo muzyków w próbach, za co mieli być wynagrodzeni.

Opracowanie: Dorota Jarząbek-Wasyl

Opis merytoryczny do egzemplarza teatralnego zdigitalizowanego w ramach projektu digitalizacyjnego Cyfrowe Arcydzieła Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie ("CATS") - etap I, *Dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury w ramach zadania KULTURA CYFROWA 2021.*